

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa M. S.A. w Ł.

przeciwko Szpitalowi [...] w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 czerwca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 30 września 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej
kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony powodowej M. S.A. w Ł. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 września 2016 r., sygn. akt I ACa (...) Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (aczkolwiek powołała się też na pkt 2). Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.). W odniesieniu do tej podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej, skarżąca, poza powołaniem samego przepisu nie podała, które konkretnie przepisy wymagają wykładni. Z treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej wynika, iż jest on opierany na podstawie z art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c., a nie także z pkt 2.

Istotnego zagadnienia prawnego skarżąca upatrywała w konieczności wyjaśnienia: czy dokonanie na podstawie art. 452 k.c., przez osobę nieuprawnioną do przyjęcia świadczenia (powód), z wierzycielem (G. sp. z o.o.), rozliczenia całości kwoty uiszczonej przez dłużnika (pozwany) skutkuje wygaśnięciem zobowiązania dłużnika wobec wierzyciela; czy rozliczenie dokonane przez wierzyciela (G. sp. z o.o.) i osobę nieuprawnioną do przyjęcia świadczenia otrzymanego przez powoda od dłużnika (pozwanego) na podstawie art. 452 k.c. w zakresie, w jakim wierzyciel ze świadczenia skorzystał, wymaga dla swej skuteczności zgody dłużnika; czy rozliczenie dokonane na podstawie art. 452 k.c., przez osobę nieuprawnioną do przyjęcia świadczenia z wierzycielem, stanowi podstawę do wystąpienia z powództwem na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Stosownie do art. 452 k.c., jeżeli świadczenie zostało spełnione do rąk osoby nie uprawnionej do jego przyjęcia, a przyjęcie świadczenia nie zostało potwierdzone przez wierzyciela, dłużnik jest zwolniony w takim zakresie, w jakim wierzyciel ze świadczenia skorzystał. Przepis ten jest więc wyjątkiem od zasady, że w wypadku spełnienia świadczenia do rąk innej osoby niż wierzyciel, zobowiązanie nie jest wykonane. W piśmiennictwie przyjmuje się, że pojęcie „skorzystania przez wierzyciela ze świadczenia” nie może być oderwane od celu zobowiązania i powinno być rozumiane bardzo wąsko. Korzyść jest pojęciem

związanym przeważnie z wartością majątkową, a wobec tego interes wierzyciela ma najczęściej charakter majątkowy i wartość ta wyraża się w uzyskaniu aktywów lub zmniejszenia pasywów.

Na dłużniku zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c. spoczywa ciężar dowodu zaistnienia okoliczności wskazanych w tym przepisie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1998 r., II CKN 845/97, nie publ.).

Przedstawione zagadnienie prawne nie przystaje do przyjętej przez Sąd *meriti* podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, która jest wiążąca w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Zauważyć bowiem trzeba, że strona powodowa w ramach łączącej ją ze spółką G. umowy gwarancyjnej z dnia 18 maja 2012 r. dokonała na rzecz tej spółki zapłaty kwoty 65 863,26 zł, obejmującej wierzytelności wynikające z faktur Vat, wystawionych przez spółkę G. w stosunku do pozwanego Szpitala. Tymczasem na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 października 2015 r. (III Ca (...)) - oddalającego apelację spółki M. i zasądzającego od tej spółki na rzecz pozwanego Szpitala kwotę 97 395,08 zł tytułem zwrotu spełnionego świadczenia (na podstawie wcześniejszego wyroku tego Sądu uwzględniającego powództwo w wyniku reformatoryjnego orzeczenia, który następnie w wyniku skargi kasacyjnej został uchylony), powodowa spółka spełniła na rzecz pozwanego Szpitala świadczenie. Ostateczne oddalenie powództwa i uwzględnienie w tamtej sprawie wniosku restytucyjnego związane było z uznaniem, że wskutek zawarcia umowy gwarancyjnej, a następnie spełnienia przez stronę powodową na rzecz spółki G. umówionych świadczeń w ramach odpowiedzialności za wykonanie przez pozwanego Szpitala obowiązków z umowy z dnia 6 maja 2011 r. zwartej ze spółką G., nie doszło do subrogacji ustawowej, tym bardziej, że zapisy umowy gwarancyjnej zmierzające do zmiany wierzyciela w stosunku do pozwanego Szpitala okazały się nieważne z racji ich sprzeczności z prawem.

Powstała zatem sytuacja prawna nie podpada pod dyspozycję art. 452 k.c., gdyż pozwany Szpital na podstawie uchylonego w trybie postępowania kasacyjnego wyroku spełnił na rzecz powodowej spółki świadczenie. To świadczenie nie zostało przez stronę pozwaną przekazane na rzecz spółki G., gdyż ta już wcześniej, bo w 2012 r. otrzymała świadczenie od strony powodowej w oparciu o łączącą te podmioty umowę gwarancyjną. Zresztą strona powodowa w

pozwie przyznaje, że była wierzycielem spółki G. z tytułu płatności dokonanej w dniu 30 maja 2012 r. W związku z tym, spółka G. jako wierzyciel pozwanego Szpitala nie mogła skorzystać ze świadczenia (w rozumieniu art. 452 k.c.), które zostało zrealizowane przez pozwanego Szpital na rzecz powodowej spółki w oparciu o kontestowany niniejszym powództwem wyrok Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 października 2015 r., III Ca 1196/15.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. 2015 r., poz. 1804, ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. 2016, poz. 1667).

jw

r.g.